

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------	---	-----------------------------------	--

A fogyasztási adók a városi háztartásban.*)

Baja, 1909. november 29.

A községi fogyasztási adóztatásnak meg van a maga előnye. Az évről-évre városba özönlő idegeneket bevonja a községi terhek viselésébe. Mindazon idegenek, akikre direkt adók nem vehetők ki és akik városnak saját eszközeivel teremtett előnyeit és kellemetességeit élvezik, a fogyasztási adók útján a városi pénztár javára adófizetők tétetnek. A tudományos elmélet azonban mégis harcot indít ellene, s a mai kor áramlata sem kedvez neki.

A dolog természetében rejlik, hogy a fogyasztási adó csak akkor jövedelmező és racionális, ha széles körre terjed ki és ha a tömeges fogyasztásnak a cikkeire vonatkozik. Ha ezen széles alapok hiányzanak, úgy a beszedésnek költséges és fáradságos módja miatt nemcsak a pénzügyi eredmény marad el, de megbénul a forgalom s így nagy károsodást szenved a gazdasági élet is.

Egy város szűk határára a fogyasztási adó oly súllyal nehezedik, hogy a

*) Közöljük a fenti cikket, megjegyezzük azonban, hogy szerzőjével nem értünk mindenben egyet.

szabad gazdasági fejlődést akadályozza meg.

A fogyasztási adójövedelmet ugyanis a községek szükségleteik arányában használják ki. Ezáltal a fogyasztási adóztatásnak majdnem annyiféle skálája keletkezik, mint ahány község van. A fogyasztási cikkek tehát rendkívül elütő megterhelhetőségnek vannak kitéve. Ez sok helyen nemcsak indokolatlan drágaságot okoz, de akadályozza a piaci forgalmat is, amely pedig már a helyi pénzek szedése révén amúgy is meg van terhelve. Szükségessé válik, hogy a város határán vámsorompók állítsanak fel, amelyek az akadálytalan forgalom felé törekvő modern fejlődéssel szintén nem egyeztethetők össze. Ez a sokféle hátrány a községi fogyasztási adóztatás gondolatával annyival is inkább nem békíthet ki bennünket, mert általa a felsőbb társadalmi osztályok helyzetének könnyítésével az alsóbb társadalmi rétegek létfenntartása nehezítettnek meg.

A fogyasztási adó terhe nem az adózóképeség szerint oszlik meg, de a fogyasztás arányában nehezedik szegényre, gazdagra egyaránt. Minthogy pedig ezt a terhet a vagyonosabb sokkal könnyebben viseli mint a szegé-

nyebb és minthogy sokkal több szegény fogyasztó van, mint vagyonos, ezeknél fogva a fogyasztási adó a lakosság vagyontalanabb rétegét nemcsak aránytalanul terheli, de ebből a teherből nagyobb részt hordoz a szegényebb, mint a vagyonosabb elem.

A községi közterhekhez tehát a lakosság nem az érdekeltsége, nem is az adózó képessége, de a fogyasztása alapján járulna, amelynek folytán a községi közterherviselés a darabolatlan fejadók színvonalára süllyedne le.

A Bajai Daloskör hangversenye.

Ez az ifju egyesület immár másodizben lépett ez év folyamán a nagy közönség elé. Mindjárt előre is bocsáthatjuk, oly sikerrel, mely az elsőt fölülmultra és biztos záloga annak, hogy a Daloskör, amint régóta érzett hiányt pótolta keletkezésével, úgy mindenkor biztosítani fogja a közönség szimpátiáját működésével.

Nem is csoda. Két erős tényezője van a Daloskör sikerének. Egyik a karnagynak, Amler Antal tanárnak szakértelme és ügybuzgósága. E kettős karnagyi erényt dicsőítő jelzőkkel ékesítenünk felesleges; ezt csak az tudja igazán méltányolni, aki a sikert nem az elhangzott tapsok és ujjazások mértékével méri, hanem azt a hetekig és hónapokig tartó munkát veszi tekintetbe, melybe ily műsornak összeállítása, szólamonkénti és együttes beta-

TÁRCA.

A dal.

Felolvasta a Bajai Daloskör estélyén, 1909. nov. 27-én dr. Tordai Ányos.

Mi szárnyalóbb, mint a madár,
Mi hőbb, mint a délszaki nyár,
Mi a szívet megszenteli,
S édes búval lesz az teli?
A dal, a dal, a dal!

Igy zengí a dal főszege hatalmát egyik múlt századi költőnk Erdélyi János. A dal szárnyalóbb, mint a madár: hogyne, ahová csak ember tette lábát a széles földkerekség bármely táján, ott termett azonnal mellette örömeinek, bánatának hűséges megosztója, a dal. Fönn a rideg északon a hó vakító fehérsége, a mozdulatlan bágyadt szürke ég megtermi a maga melankólikus dalait, délen pedig a nap erejében pompázó üde természet a maga szenvedélytől izzó dallamait. Nem kultúra kell a dal születéséhez, csak szív kell ahoz, csak csillag fönn az égen, vagy csillag, a lányka szemében, egy szál ibolya, vagy buzavirág, egy kis fájdalom, egy kis boldogság: ezek peig megteremnek a maguk egy-

szerü őszinteségében a szegénység bogárhátú viskóiban még jobban, mint a műveltség tornyos palotáiban.

Mi hőbb, mint a délszaki nyár? A dal, amely bölcsőnk mellett édes anyánk szerető szívéből suhant el szenderegő lelkünk fölött, melynek hallatára az öntudatlan gyermek kicsike ajkán mosoly fakad, s a lágyan ringató dallamok szárnyain visszazáll álmodozni lelke ahonnan idejött, a játszi angyalkák közé. — A dal, mely fölhangzik a bűgő orgonán játszva, szökellve, csapongva, tele ábránddal, tele sejtellemmel, tele a boldogság édes előzével, midőn az oltárnál két ember kezét kézbe téve, szemet szemre mérve az élet útján örök fogadást tesz egymásnak. — A dal, melynek borongó, zokogó melódiája megtompítja a koporsóra hulló rög zaját, bizalmat, bátorságot önt az elhagyottak jajongó szívébe s emeli föl föl a testtől elvált lelket a szférák fölé, hogy ott átesapjon dallama az örök béke, a végnélküli megnyugvás boldog himnuszába.

A dal megszenteli a szívet. Az élet tövises útján ballagó vándornak két kincset adott a teremtő. Egyik az ész, másik a szív. Ha csak

egyik kincsét forgatja, önző, rideg lesz az út, százszoros mértékben fogja érezni annak töviseit — de ha megdobban a szíve, ha utjában egy mosolygó ibolyát talál, ha mosolyt varázsolt ajkára a gerle nevető bűgása, ha lelkesedve megáll a sötét erdő sűrűjében hangzó fülemile dalra s mikor ezek meghihletik s dal fakad ajkán: elsimulnak akkor utjában a göröngyök, s homlokának verejtékét letörölve vigan, megkönnyebbülve halad tovább. Ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet, mondja Petőfi, tegyük hozzá: ki a virág édes testvérét, a dalt kedveli, annak lelkében a jóság, a béke, nyugalom út tanyát.

A dal édes búval tölti meg a szívet. Megédesíti a búbanatott, gyönyörűséggé változtatja a fájdalmat. Örömeinket, bánatunkat jól esik megosztani valakivel, hiszen a megosztott bánat csak félbánat immár, a megosztott öröm pedig megkettőződik. S ha nincs senki is, ez a valaki a dal. Aki szereti a dalt, az soha nincs magában, hűséges barátját csak meg kell szólaltatni s eloszlik a bú, megkéttszereződik az öröm. Ime egy gyönyörű kép a dal hatalmáról, a dal születéséről:

nitása, kisimitása, művészi értékesítése kerül. Nem csupán a szombati est, hanem elsősorban magának a Daloskörnek vezetése a fő érdeme Amler tanárnak; és mindazok, kik a művészi szépnék ezen megnyilatkozása iránt érzéssel bírnak, hálásak lesznek azért, hogy ez a páratlanul lelkes apostola az éneknek óriási hivatásbeli elfoglaltságán felül még talált időt és kedvet e monumentális munkássághoz. Legyen e nyilvános elismerés az ő tevékenységének fizetsége!

A sikernek másik tényezője a Daloskör tagjainak szorgalma és lelkesedése. Kétségtelen, hogy az ilyen eredmény csak hosszú és kitartó munkásságnak lehet az eredménye. Nem is oly fából faragták a bajai dalkedvelőket, hogy visszariadjanak a munkától. A rendes szerdai próbák, a rendkívüli próbák egy folytonosan gyarapodó dalos gárdát gyűjtöttek Amler tanár köré, mely tőle tanulta nemcsak az éneket, a fegyelmet, a szorgalmat, hanem egyuttal a barátság és összetartás érzetét is.

A szombati est igazán illusztris közönséget vonzott a Kaszinó termeibe, és meg vagyunk arról győződve, hogy ez a Daloskör minden egyes felléptével csak gyarapodni fog, mert a jelen voltak mindenesetre terjeszteni fogják a Daloskör hangversenyei iránti érdeklődést.

A változatos műsornak első száma volt *Kreutzer*-nek örök szép férfinegyese az »Éji szállás Granadában« c. dalműből. Az »Esti ima« valóban imaszerűen hagzott végig a terem néma csendjén, hol halkán, szinte suttogóan fohászkodva, hol a rendithetetlen bizalomnak erős hangján szállva az ég felé.

Ehrlich Antal, *Kiss* Á. József és *Karig* Emil képző-int. tanárok az éneken kívül a zenét is művelik, még pedig oly művészi kézzel, hogy *Beethoven*-nek kifogástalan technikával és mély érzéssel előadott *Larghetto*-ját (II. szimfónia) a közönség osztatlan figyelemmel és élénk élvezettel hallgatta.

Huber Károlynak »*Olyan a te dalod*« című magyar dalcsoportja szintén lelkes tapsot szerzett a férfikarnak. E szám bővelkedett bizonyos zenei humorban, melyet az előadás kellőképpen juttatott kifejezésre.

Ezt követte *Tordai* Ányos dr. főgimn. tanárnak felolvasása a dalról. Ezt a költői nyelvvezetű, tömör szerkezetű értekezést, mely rövid, de kimerítő vonásokban rajzolja meg a dalnak eredetét és kivált a magyar dalnak történetét a benne megszólaló, koronként változó erzelmekekkel együtt, a közönség tüntető elismerésben részesítette, lapunk pedig egész terjedelmében fogja közölni.

Zimaynak »Suhog a szél« c. férfikara tele van meleg érzéssel, mely főképp a hangszerelésnek művészi konstrukciójában nyilvánul. Ahogy e karban egyik szólam átveszi a másiktól a témát, ahogy a különböző szólamok különböző üteme mégis egységes harmóniába olvad össze: nem könnyű feladat kellőképp interpretálni; s hogy mégis sikerült, kivált a szólistáknak (*Ozvald*, *Wagner*, *Würtz* és *Tordai*) érdeme.

Az éneket ismét zeneszámok váltották fel. *Ehrlich*, *Kiss* és *Karig* hármasa (*Mendelssohn*, Dal szöveg nélkül, *Schumann*, Trio) a magasabb zenei igényeket is kielégíthette, pedig közönségünk e tekintetben az utolsó években már el volt kényeztetve.

A hangverseny hivatalos műsorát *Marschner* »Éji dal«-a fejezte be. Lágy, dallamos hangok fejezték ki a kedvesétől messze távol epedő szívnek kívánságát: »Csendes éjt, jó éjt...!«

A közönség zajos tapsát azzal honorálta a Daloskör, hogy műsoron kívül előadta *Horváth* Ákosnak remek »*Őszi dal*«-át, utóbb egy ismeretlen szerzőnek kedvesen pattogó »*Bordal*«-át és *Sztojánovics*-nak »*Szerenáda*«-ját.

A hangversenyt reggelig tartó kedélyes mulatság követte.

Spectator.

Telefonhírek.

Budapest, 1909. november 29.

A politikai helyzet.

Tisza István akciója.

Tisza István gróf, aki tegnapelőtt délután kihallgatáson volt a királynál, vasárnap reggel

teni hármass hivatását. S telnek-mulnak az évek, minden nemzet kebelében megszületik a dalnak ihletett lantosa, kiknek hurjain nemzetük szíve tombol örömeiben, vagy jajdul fel bánatában vagy, elégnék saját szívük lángjában: az olaszoknál Petrarca, az angoloknál Burns és Byron, a franciáknál Beranger és Hugo Viktor, a németeknél Goethe és Heine.

A magyar dal bimbója már kinyílt a messze keleten, az őshazában. Dalos nép a magyar, mióta csak Isten megteremtette s a honfoglalók táborában a véres kard mellett volt becsülete az édesszavu koboznak is. Sajnos, e dalok szövegéről, dallamáról édeskeveset tudunk. De aki ismeri mai igazi népdalaink természetét, joggal következtetheti, hogy az ősmagyar dalai is ép oly egyszerűen igazak, közvetlenek voltak, mint unokáiké. Szövegükből egyebet sem ismerünk tán, mint harci dalaiknak huj-huj! refrénjét s történeti énekeiknek egy-két latinra fordított töredékét a Névtelen jegyző krónikájában. A jámbor Ekkerhard is leírja, hogy nekihevíültek a szentgalleni látogatáskor a bortól s iszonyuan kurjongattak isteneikhez, majd jókedvükben tánctá kerekedve daloltak a vezér előtt, miközben a jámbor német papot sem felejtik el a mulatságban való részvételre szorítani.

(Folyt. köv.)

Budapestre érkezett. A volt miniszterelnök, akiről immár kétségtelen, hogy tegnapi audienciáján a felség felszólítására közvetítő szerepre vállalkozott, néhány napig Budapesten marad, hogy tárgyalásokat kezdjen a kormány tagjaival és esetleg a parlamenti pártok vezető személyiségeivel. A vasárnap folyamán Tisza István gróf már tárgyalt is több politikussal. Így fölkereste Lukács László volt pénzügyminisztert is, kivel közölte audienciája eredményét. Este föllátogatott a Nemzeti Társas-körbe, ahol azonban minden érdembeli nyilatkozattól tartózkodott és a kör tagjainak hozzáintézett kérdései elől kitért. A Nemzeti Társas-körben ennek dacára is bizonyosnak veszik, hogy Tisza István gróf, nem vállalkozik semmiféle szereplésre.

Miniszteri tanácskozás.

A kormány tagjai ma délelőtt fél 11 órakor miniszteri tanácskozást folytattak. A miniszteri tanácskozáson nem vett részt Andrassy Gyula gróf, Zichy Aladár gróf és Darányi Ignác. A kereskedelemügyi miniszteriumban Wekerle elnöklete alatt tartott értekezleten a politikai helyzettel és gróf Tisza István szerepével foglalkoztak.

Az ujvidéki népgyűlés.

Nagyszabású népgyűlés volt tegnap, vasárnap Ujvidéken. Gróf Teleky Arvéd országgyűlési képviselő tartotta tegnap beszámolóját. Teleky Arvéd beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a nagyszámban megjelent közönség. Teleky után beszélt még általános tetszés mellett Bakonyi Samu és Holló Lajos.

Sztrájk egy tanintézetben.

A zombori szerb tanító-képző intézet 2-ik, 3-ik és 4-ik osztályának tanulói péntek óta sztrájkolnak azért, mert túl nagy a tananyag és egyes tanárok túlszigorúak. A békéltető bizottság még nem ért el semmi eredményt.

A mérgekeverő főhadnagy.

Bécsből táviratozzák tudositónknak: A ciankál merénylet tettesét, Hofrichter Adolf közöshadseregbeli főhadnagy vasárnap reggel a Vestbahnhofon tisztí fődözzettel Bécsbe érkezett, a tisztí kíséret parancsnoka Altmann százados volt. A pályaudvarról amelyet szorongásig megtöltött a kíváncsiak tömege, a kardjától megfosztott katonatisztet bérkoszin a hadbiróságra szállították. A merénylő főhadnagy az ellene fölhozott bizonyítékok dacára is következetesen tagad és az ellene szóló bizonyítékokat a véletlen szeszélyes és szerencsétlen játéknak mondja. Linzi jelentés szerint Hofrichter Adolf juniusban költözött oda és így egy vasuti alkalmazottnál bérelt hónapos szobát. Beköltözése alkalmával kereken megtagadta a bejelentőlap kitöltését azzal, hogy a bejelentést a katonai hatóság intézi el. Hofrichter Adolf tisztársai a főhadnagyot képesnek tartják a tett elkövetésére és azt állítják, hogy beteges becsvágya, vitte a bűn utjára.



Barna legény bámul — A csillag lángjába,
S rá gondol a maga — Élte csillagára: Egy ké-
[szemü lányra
Fájó gyönyörűség, amit gondol róla;
Ebből terem itt haj! Az a sok szép nóta — Vagy
[ezerév óta.
Az a sok szép magyar nóta . . .

(Szabolcska)

Minden nép irodalmának, költészetének első formája a dal. Dal őseiről, hőseiről, istenéről, magáról. A legrégebbi népéposzok — akár a hinduké, akár a perzsáké, görögöké, finneké, vagy a germánoké: hősidalok gyűjteménye egytől-egyig. De hamar elválnak a könnyed, érzelmes dal a lassan, kényelmesen folydogáló hőskölteménytől s a multnak, az egész nemzetnek költészetéből a jelennek, az egyénnek a költészete fejlődik ki. Sappho dalba önti csalódott szíve keserves bánatát, Tirtaios harci dalokkal buzdítja csatába rohanó honfitársait. Anakreon a bort, a szerelmet, a barátságot dicsőíti, Pindaros lantján az olympiai győzők dicsőítése zendül meg. A rómaiaknál Horatius a bölcs mérséklet, az aranyközéput lelkes dalnok, Catullus már könnyüvérbűb, gyászdalt ír kedves Lesbiája verebének halálára. A középkoron át a troubadourok, trovatorek, minnesängerek, igricek, regősök, hegedősök dalai csöndülnek fel a várkisasszony rostélyos ablakai alatt, az ő dalaik fűszerezik a lakomákat, az ő dalaikkal indul a lovag teljesi-

NAPIHIREK.

Iparhatósági megbizottak választására december hó 8-át tűzte ki határnapul a rendőrkapitányság, mint I. fokú iparhatóság. Kívánatos volna, hogy iparosaink ezen rájuk nézve fontos választási aktusra több figyelemmel lennének, mint szoktak lenni a megelőző években.

A postakocsi alatt. Ily című hírünkre vonatkozólag a pósthivatal vezetőjétől a következő sorokat vettük:

Becses lapjának 226. számában közzétett »A postakocsi alatt« című közleményében foglaltakra nézve van szerencsém a következő megjegyzéseket tenni.

1. Téves az az állítás, mintha a postakocsik este állandóan világítatlanul közlekednének. Havonként egyszer megtett köteles szemle alkalmával mindig meggyőződtem az ellenkezőről. Ebben a tekintetben különben az állandó ellenőrzéssel a rendőrség foglalkozik, s ez egyetlen egy esetben sem tett jelentést arról, hogy a postakocsik lámpái az esti sötétségben nem volnának meggyújtva, pedig erre tudomásom szerint a rendőrség az összes vasúthoz kimenő kocsikat szigorúan ellenőrzi.

2. A postakocsi nem a postakincstár tulajdona, a kocsis nem az állam alkalmazottja, hanem a szerződött szállító postamesteré, ki a városi szabályrendeletek és törvények értelmében mint tulajdonos gazda felelős az alkalmazottainak mulasztásaiért.

3. A postaszolga csupán az érkezett s át nem vett pénzes- és levélzsákok továbbá csomagok sértetlen pontos beszállításáért felelős, nem pedig a kocsi rendben tartásáért.

Iskolák fűtése. A volt református és evangélikus, most állami iskola helyiségek fűtésére és tisztántartására a tanács az átmeneti időre 80—80 koronát utalványozott ki.

Léger. Ez a név már nem is annyira név, mint inkább fogalom Baján. Fogalma az elzúllott, minden rosszra kész gonosztevőnek. Léger György prototipusa a gazembernek. Nem speciálista gonosztevő. Mindenben »dolgozik«. Lop, rabol, szurkál, betöréseket követ el, ha kell, zsebel. Most, hogy a legutóbbi napokban elfogták Mohácson, megelőzőleg megkísérelt Baján néhány betörést, vidéken el is követett egy-kettőt. Azonkívül tartozik leülni egy jogerőssé vált 9 hónapos büntetést és még vagy 15 apróbb-nagyobb régebbi ügyeikéből kifolyólag folyik ellene eljárás. A derék legényt átkísérték a szabadkai törvényszék fogházába. Bátyja, a szokott huszár, azonban még mindig nem került lépre.

Szemégyűjtő ládák. A város tanácsa elrendelte, hogy az utcákról behordott szemégyűjtő ládákat ismét helyezték ki az utcákra és egyben utasítást adott, hogy a ládákat sűrűbben ürítsék ki.

Azok a fűzfák. A Sugovica medrének mélyítése folytán ki kellett a Sugovica partjáról vágatni a fűzfákát. A város tanácsa ki is vágatta azokat és hatszáz koronáért elárvereztette. Most előállott a Ferenc-csatorna részvény társaság és kérte, hogy a befolyt összeg felét engedje át a város a részvénytársaságnak, mert minden csatornai jövedelem felében őket illeti meg. A csatorna vállalat és a város között olyan megegyezés jött létre, hogy a befolyt összeg egészben a város pénztárába marad és a vállalat az öt megillető összeget a legközelebb beszolgáltatandó pénzből fogja levonni.

Reklám-padok. A vállalkozói leleményesség számtalan újabb és újabb módját találja ki, miként kell és lehet a közönséghez közel-

jutni és annak figyelmét különféle árucikre felhívni. A fővárosban mindent felhasználnak a reklám céljaira. A színház előfüggönyét, a villamos vasutat, az épülő félben levő házat és a mindenhova eljutó ujság hirdetés-rovatát. De a fővárosi kereskedő még közelebb kíván jutni a vidéki közönséghez és éppen ezért módot keres arra, hogy hirdetései ottthon keressen fel a vidék közönségét, azt akarja elérni, hogy árúja mindig a publikum előtt legyen. Ez az élelmesség és leleményesség juttatja legközelebb Baja város utcáit és tereit padokhoz. Szepessy Sándor fővárosi vállalkozó azt az ajánlatot tette Baja városnak, hogy utcáin és közterein ingyen, díjtalanul állít fel vaspadokat, ha megengedik, hogy azokon hirdetések alkalmazzon.

Ez a különbség a fővárosi és vidéki kereskedő és iparos között. A fővárosi kereskedő áldoz a hirdetésekre, amíg a vidéki azt az ósdi felfogást vallja, hogy »Jó bornak nem kell cégér«. Pedig ez a felfogás téves. A közönség a hirdetés útján ismeri meg az árukat.

A jó vicc. Cseszlár József barátai furcsa módját találták ki az ugratásnak. Cseszlár reggel megállott egy ház előtt a kocsijával és bement a házba, hogy dolgait elintézzé. Amíg ő bent időzött, addig barátai felugrottak a kocsijára és elhajtattak vele. Cseszlár mindenfelé kereste a kocsiját, de nem találta. Estére aztán visszaküldötték a barátok a kocsit és a lovakat, de hiányzott róla a pokróc és sok mindenféle más dolog. Cseszlár feljelentette jókedvű barátait.

Jegyzők nyugdíjgye. A megyei jegyzők nyugdíjgye most ujabban megint aktuális lett. Arról van ugyanis szó, hogy a jegyzői nyugdíjnak országos, törvény útján való rendezésével a belügyminiszterium a legközelebb foglalkozik. A nyugdíjszabályozás kérdése törvényjavaslat alakjában vár a beterjesztésre és a javaslat készítője Németh Károly dr. miniszteri tanácsos. A törvényjavaslat a jegyzőknek jogos igényeit meglehetősen kielégíti. Az új törvény a parlamentáris rend helyreálltával az elsők között fog a képviselőház elé kerülni.

A zeneirodalom szenzációja a most megjelent Wagner Richárd-album, a melyben a hallhatatlan mester legremekőbb műveinek legszebb részei foglaltatnak benn. Ára fűzve 4 kor. 20 fill., diszkötésben 6 korona. Karácsonyi ajándéknak is igen alkalmas. Kapható Wagner Antal könyvkereskedésében Baján.

Rum és likörök készítése házilag. 100—200 percent megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likör-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen bárki-nek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül Gyarmati Emil gyógy. szertárában Baján.

Szerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében. Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Flórián-utca 38. számú

HÁZ

(egy utcai lakás, egy udvari lakás, összes mellékhelyiségek, egy nagy műhely és fészter) **szabadkézből eladó.** Értekezhetni ugyanott.

↳ Szabott árak. ↩

Elegáns URAK és HÖLGYEK

ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,

amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:

LÁZÁR SÁMUEL

lát- és kötszerésznél

BAJA.

↳ Elegáns fazon. ↩

Kiváló minőség.

Biztos járás.

Irodai teendőkből

jártas fiatal embert keresünk.

Scheer és Weidinger

vaskereskedők.



Singer és körhajós varrógépek

házi és ipari célokra.

Eredeti Meteor folyton égő

KÁLYHÁK,

Nickel füstcsövek,

Korcsolyák,

Husvágó-gépek

kiváló jó minőségben kaphatók:

Scheer és Weidinger

vaskereskedő cégnél.



Első rendű kor.

Porosz szalon kőszén 4.

Első rendű

Bécsi gázgyári diókokszt 4-60

Első rendű

Porosz gázgyári kokszt 4-60

BRIKETT

Salon szoba fűtésre 3 kor.

Brikettből viszonteladókna 10% engedmény.

10 mm. vételénél
házhöz szállítva.

Littauer Mihály

BAJA,

Szt-Antal-u 22.

**Magyar királyi államvasutak
Igazgatóság.**

293539/AI.

I.

Félarú vasúti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsú városok tisztviselői félarú vasúti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1910. évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest Andrassy-út 73—75.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910. évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniök.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az ujak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz, vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik.

A hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget, vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1909. évi november 8-án.

**Magyar királyi államvasutak
Igazgatósága.**

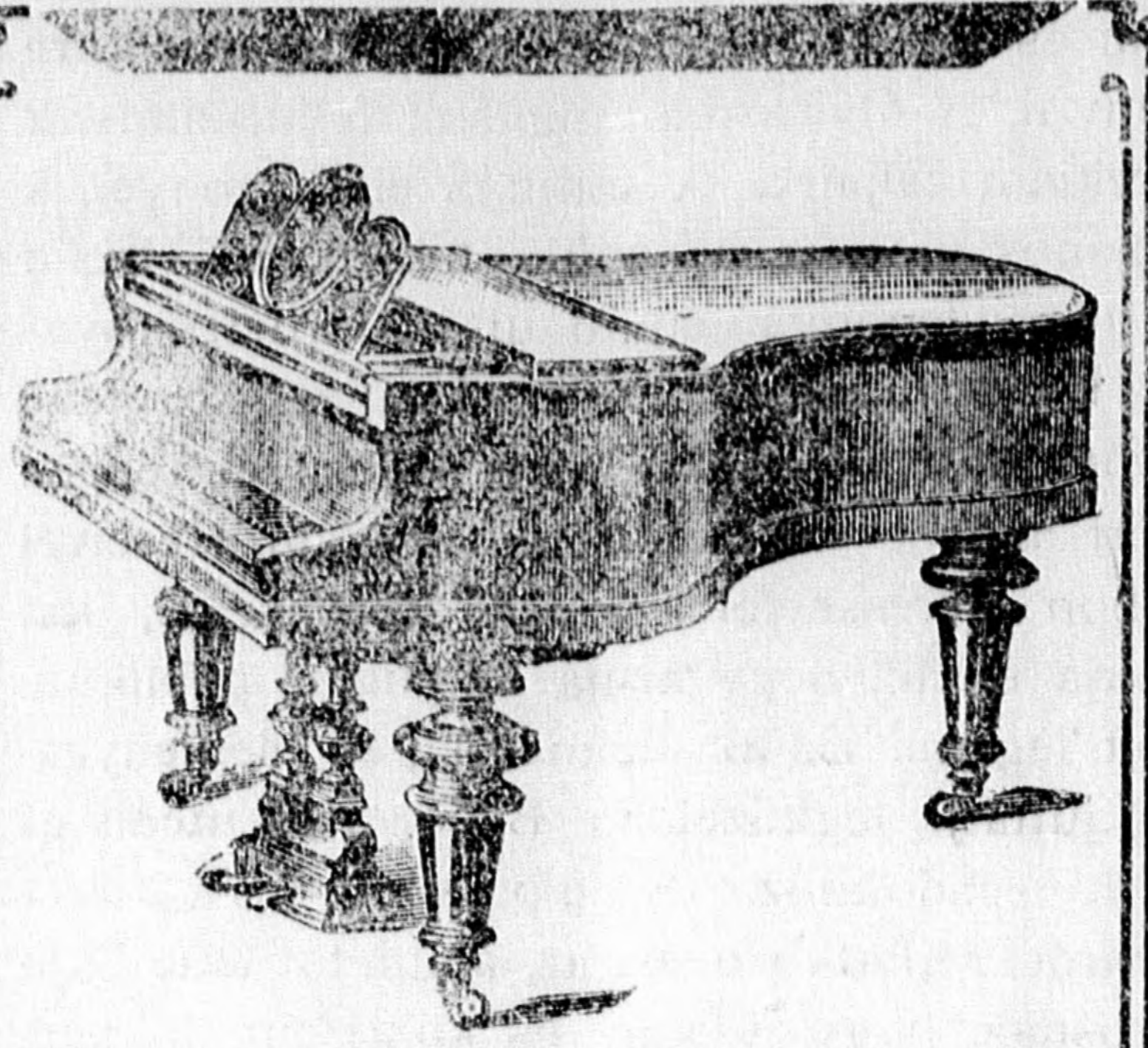
Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.



A
MEGYEI LEGNAGYOBB

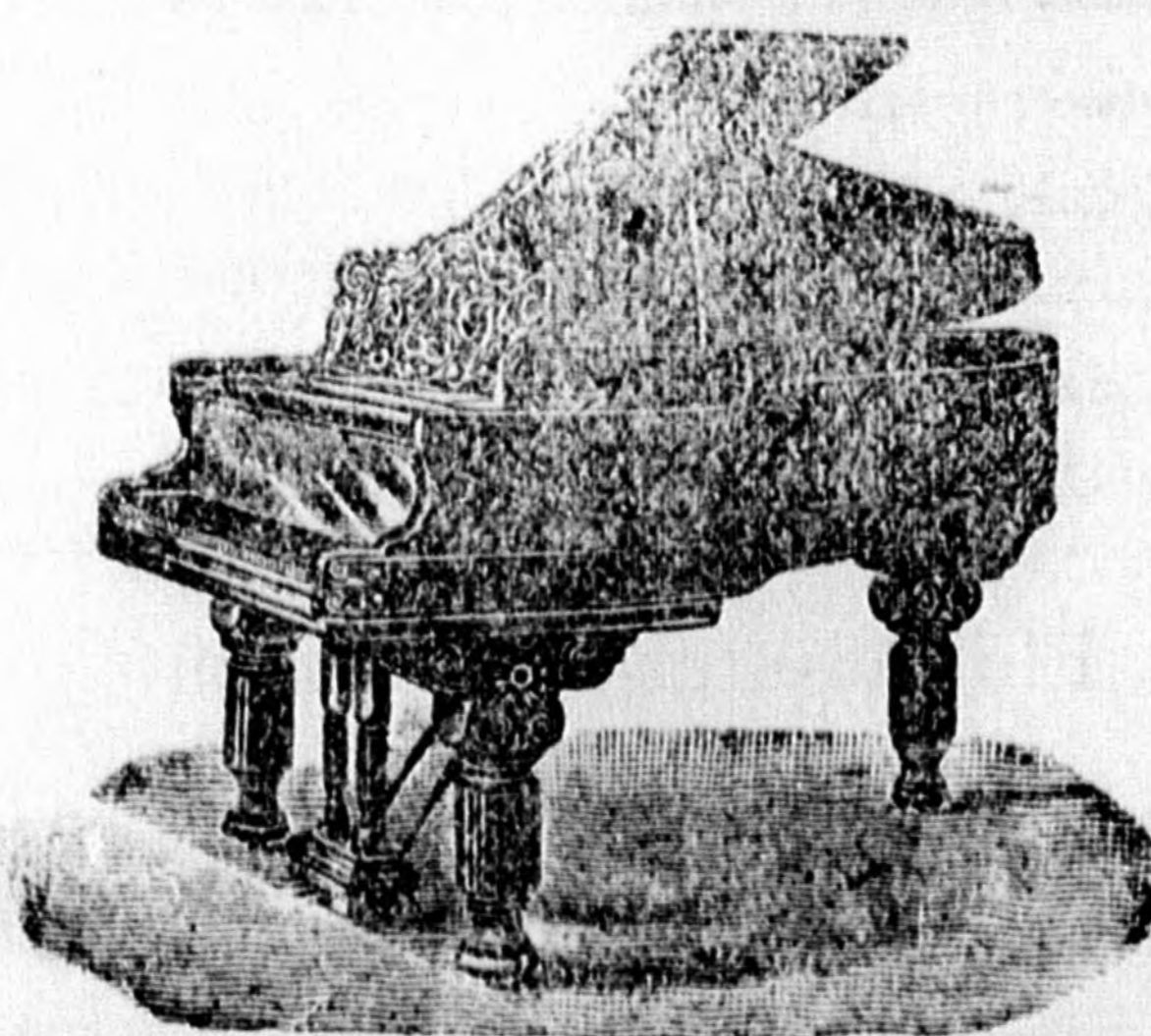
ZONGORA-

RAKTÁRA

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN
van.

Kiváló minőség!
Elpusztíthatatlan
szerkezet!
Remek hang!
Olcsó árak!
Kedvező
fizetési feltételek!
Tíz éves
írásbeli jótállás!!!



A cég régi zongorákat a legmagasabb árakon vásárol, illetőleg cserél be. . .

MOST JELENT MEG!

LENGYEL MENYHÉRT

TAIFUN.

Dráma négy felvonásban.

Ára: 4 korona.

Kapható:

Ifj. Wagner Antal

könyv- és papirkereskedésében

B A J Á N.

Madách Imre-utca 13-ik szám
alatt levő



szabadkézből eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Eladó egy szép
ebédlő berendezés.

Bővebbet a kiadóban.

HASZNALJON

SZENABELLA

glicerin crème toilette papírt!

Savmentes, igen simulékony,
pótolhatatlan papiros
aranyeres betegség esetén.

Ára csomagonként (500 lap)

2 korona.

Kapható:

Ifj. Wagner Antal
könyv- és papirkereskedésében
Baján.